

Významné hospodářské vlastnosti odrůd hrachu polního jarního (ÚKZÚZ, 2018–2021)

Kategorie doporučení	Doporučené											PD
	Abarth	Astronaute	Audit	Avatar	Boxer	Eso	Gambit	Impuls	Lump	Saxon	Trendy	
100 % v t ha ¹	93	105	100	102	96	98	100	95	103	101	99	109
	91	103	99	102	98	99	100	94	103	107	103	102
Výnos semene 2018-21 v % přepočtený na průměr standardních odrůd Audit, Impuls, Astronaute, Eso	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL
	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	Z	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL
Výnos semene 2018–2021 v % dle oblasti:	OVA	VAL	OVA	VAL	VAL	OVA	OVA	VAL	VAL	VAL	OVA	VAL
	7	8	8	9	8	8	8	8,5	8	8	8	7
Růstový typ	0	0	1	0	0	1	0	1	107	0	-1	1
	83	87	97	102	88	97	102	94	92	90	88	88
Rychlost počátečního růstu (9-1)	6	6,5	6	5	7	6	5	6	6	6	6	6
	0	0	1	0	0	1	0	1	107	0	-1	1
Zralost – rozdíly od odrůdy Lump ve dnech	6	6,5	6	5	7	6	5	6	6	6	6	6
	83	87	97	102	88	97	102	94	92	90	88	88
Délka rostlin (cm)	6	6,5	6	5	7	6	5	6	6	6	6	6
	0	0	1	0	0	1	0	1	107	0	-1	1
Odolnost proti poléhání před sklizní (9-1)	6	6,5	6	5	7	6	5	6	6	6	6	6
	0	0	1	0	0	1	0	1	107	0	-1	1
Odolnost proti chorobám (9-1):	6	6,5	6	5	7	6	5	6	6	6	6	6
	0	0	1	0	0	1	0	1	107	0	-1	1
Komplex kořenových chorob	6	6,5	6	5	7	6	5	6	6	6	6	6
	0	0	1	0	0	1	0	1	107	0	-1	1
Strupovitost hrachu (hnědá skvrnitost hrachu)	6	6,5	6	5	7	6	5	6	6	6	6	6
	0	0	1	0	0	1	0	1	107	0	-1	1
Plíseň hrachu	6	6,5	6	5	7	6	5	6	6	6	6	6
	0	0	1	0	0	1	0	1	107	0	-1	1
Mykoforelová hnědá strupovitost hrachu (řimavohnědá skvrnitost hrachu)	6	6,5	6	5	7	6	5	6	6	6	6	6
	0	0	1	0	0	1	0	1	107	0	-1	1
Komplex viróz	6	6,5	6	5	7	6	5	6	6	6	6	6
	0	0	1	0	0	1	0	1	107	0	-1	1
Výnos dusíkatých látek (%) ^x	92	106	102	106	104	95	105	96	103	106	103	108
	22,3	22,8	23,4	23,5	23,6	22,4	23,4	23,2	22,1	23,0	22,5	22,4
Obsah dusíkatých látek (%) ^x	51,9	51,5	51,1	51,2	50,5	51,0	51,1	50,2	51,2	50,8	51,2	51,9
	4,6	4,1	4,2	2,9	4,9	4,6	3,7	4,4	4,7	4,5	5,2	5,8
Aktivita trypsin-inhibitoru (TIU) ^x	98	96	95	95	97	95	96	98	98	94	98	99
	241	258	253	264	262	240	267	263	234	220	245	235
Barevná vyrovnanost semen (%) ^x	2013	2014	2010	2018	2015	2012	2011	2014	2016	2019	2016	2020
	2013	2014	2010	2018	2015	2012	2011	2014	2016	2019	2016	2020
Hmotnost tisíce zrn (g)	2013	2014	2010	2018	2015	2012	2011	2014	2016	2019	2016	2020
	2013	2014	2010	2018	2015	2012	2011	2014	2016	2019	2016	2020
Rok registrace:	2013	2014	2010	2018	2015	2012	2011	2014	2016	2019	2016	2020
	2013	2014	2010	2018	2015	2012	2011	2014	2016	2019	2016	2020

Barva semene:
 ŽL = žlutosemenné odrůdy
 Z = zelenosemenné odrůdy

1. oblast: Čáslav, Dobřichovice, Chlumec n. Cidli, Chřtice, Uherský Ostroh, Věrovaný

2. oblast: Dománinec, Hradec nad Svitavou, Jaroměřice, Lužany, Pusté Jakarlice, Staňkov, Šumperk

Podobné hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení

1 = zcela poléhavá, zcela napadána chorobami

Kategorie rozmnožovacího materiálu:
 E – Elita, C1 – certifikované osivo.

* Udáje u znaku za období 2017–2019

Tvar semene: VAL = válcovitý; OVA = oválný

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

a

Komise pro doporučování odrůd hrachu polního a sóje

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD 2022 HRÁCH POLNÍ

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie i v České republice jsou vytvářeny Seznamy doporučených odrůd hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit orientaci uživatelů v širokém sortimentu nabízených odrůd a
- poskytnout objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky v České republice pěstitelům i zpracovatelskému průmyslu.

Seznam obsahuje popisy registrovaných odrůd hrachu polního, které vykázaly v půdně-klimatických podmínkách České republiky velmi dobré výsledky v rámci registračních zkoušek a následně v systému zkoušení pro Seznam doporučených odrůd.

Pěstitelé by měli upřednostňovat odrůdy uvedené v seznamu, pokud nemají důkazy či zkušenosti, že jiná odrůda je pro jejich konkrétní stanovištní a pěstební podmínky vhodnější.

Hodnocení odrůd

Odrůdy hrachu polního jarního jsou nejprve hodnoceny v rámci registračních pokusů ÚKZÚZ. Po úspěšném ukončení těchto zkoušek může udržovatel nebo zmocněný zástupce podat žádost o zařazení odrůdy do zkoušek pro Seznam doporučených odrůd.

Nově zařazené odrůdy mohou být na základě výsledků minimálně tříletých zkoušek zapsány do seznamu jako **předběžně doporučené**.

Doporučené (D) mohou být odrůdy na základě výsledků minimálně čtyřletých zkoušek.

Hodnocení uvedených odrůd vychází z výsledků pokusů a testů prováděných v letech 2018–2021 na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a zkušebních místech spolupracujících organizací. Zkoušení probíhá podle jednotné metodiky a pokusy jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Výnos semene, odolnost proti poléhání, odolnost proti napadení komplexem kořenových chorob, obsah dusíkatých látek a aktivita trypsin- inhibitoru jsou výchozí kritéria pro hodnocení odrůd hrachu polního jarního.

Podrobné informace lze získat na webových stránkách ÚKZÚZ (www.ukzuz.cz), nebo v publikaci SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD, která je každoročně v jarním období aktuálně vydávána.

ABARTH ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.

Přednosti: Odolnost proti napadení padlím hrachu.**Pěstitelská rizika:** Nízký výnos semene, nízký výnos dusíkatých látek.Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**Registrace: **2013****AVATAR** ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.

Přednosti: Rychlost počátečního růstu, velmi nízká aktivita trypsin-inhibitoru.**Pěstitelská rizika:** Menší odolnost proti poléhání před sklizní.Udržovatel: **SELGEN, a.s.**Registrace: **2018****ASTRONAUTE** ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.

Přednosti: Vysoký výnos semene v první zkušební oblasti.**Pěstitelská rizika:** Výrazná nemá.Udržovatel: **RAGT 2n, Francie**Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**Registrace: **2014****AUDIT** ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.Udržovatel: **Limagrain Nederland B.V., Nizozemsko**Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**Registrace: **2010****BOXER** ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.

Přednosti: Středně vysoká odolnost proti poléhání před sklizní, středně vysoký až vysoký obsah dusíkatých látek.**Pěstitelská rizika:** Výrazná nemá.Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**Registrace: **2015****ESO** ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.Udržovatel: **SELGEN, a.s.**Registrace: **2012****GAMBIT** ^{PO}**DOPORUČENÁ**

Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.

Přednosti: Velmi nízká aktivita trypsin-inhibitoru.**Pěstitelská rizika:** Menší odolnost proti poléhání před sklizní.Udržovatel: **SELGEN, a.s.**Registrace: **2011****IMPULS** ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Středně raná zelenosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.

Přednosti: Rychlost počátečního růstu, odolnost proti napadení komplexem kořenových chorob.**Pěstitelská rizika:** Nízký výnos semene.Udržovatel: **SELGEN, a.s.**Registrace: **2014****LUMP** ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.Udržovatel: **SELGEN, a.s.**Registrace: **2016****SAXON** ^{PO}**DOPORUČENÁ**

Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.

Přednosti: Vysoký výnos semene ve druhé zkušební oblasti.**Pěstitelská rizika:** Výrazná nemá.Udržovatel: **SELGEN, a.s.**Registrace: **2019****TRENDY** ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.Udržovatel: **SELGEN, a.s.**Registrace: **2016****OSTINATO** ^{CPG}**PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ**

Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.

Přednosti: Vysoký výnos semene v první zkušební oblasti.**Pěstitelská rizika:** Výrazná nemá.Udržovatel: **RAGT 2n, Francie**Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

PO – udělena ochranná práva k odrůdě podle zákona č. 408/2000 Sb.
 CPG – udělena odrůdová práva Společenství (nařízení Rady (ES) 2100/94)

Výnos semene 2018–2021

Stanice	Čáslav	Hradec nad Svitavou *	Chlumec n. Cidl.	Chřtice	Jaroměřice	Lužany	Staňkov	Uherský Ostroh
Rok	18-21	19, 21	18, 20-21	19-21	18-21	18-21	18, 20-21	18-19, 21
Abarth	91	98	90	94	94	88	86	100
Astronauta *	104	100	101	103	103	94	110	104
Audit	104	100	100	95	96	100	99	96
Avatar	104	97	101	91	104	106	98	104
Boxer	101	98	91	91	96	95	92	94
Eso *	99	100	98	95	102	102	100	102
Gambit	105	101	97	94	99	110	89	100
Impuls *	96	97	97	94	90	102	91	94
Lump *	101	103	104	107	104	101	99	100
Saxon	99	111	100	97	105	115	96	104
Trendy	98	97	102	92	97	105	102	101
Ostinato	112	93	109	101	100	79	104	99
Průměr* (t/ha)	5,34	5,17	4,84	5,27	4,95	4,51	6,37	4,03
MD 0.05 v %	8	16	9	11	10	11	13	6

* Menší počet dat, výsledek pouze ze dvou ročníků